

Wolfert Lyceum

Openbare daltonschool voor gymnasium, atheneum en havo | Lansingerland

Instructie Centraal Examen havo en vwo 2019

Bewaar dit boekje goed!

Laat het ook je ouders/verzorgers lezen!

Heeft de school het juiste telefoonnummer?

Bij ieder examen ligt je schoolpas zichtbaar naast je naamkaartje.

Je bent ruimschoots voor aanvang van het examen aanwezig.

Je schrijft alleen met balpen en gebruikt nooit tipp-ex.

Het ministerie van Onderwijs attendeert kandidaten erop dat het niet verstandig is om voor de diploma-uitreiking een vakantie te plannen. In het geval van een 'noodscenario', kunnen het eerste en tweede tijdvak tot die datum worden afgenomen.

Exameninstructie en belangrijke data:

1. Alle examens vinden plaats in Sporthal De Zijde. Samen met Melanchthon Bergschenhoek gebruiken we de grote hal. Wij zitten, vanaf de ingang, in het voorste deel van de zaal. (Uitzondering zijn de examens kunstvak, die vinden plaats in school, in een computerlokaal. De opgaven voor dit examen staan deels op een computerscherm en deels op papier. Je antwoorden schrijf je net zoals bij alle andere examens op papier)
2. Tussen de examenkandidaten van Wolfert Lyceum en Melanchthon Bergschenhoek hangt een flexibele wand. Tijdens de meeste examens is deze wand gesloten. (Vanwege de kleine aantallen kandidaten bij de examens Grieks en Latijn worden voor deze vakken de examens voor beide scholen in één ruimte in de sporthal afgenomen)
3. Havo en vwo zitten in dezelfde zaal. De eindtijd van examens verschilt af en toe. Het binnenkomen en verlaten van de zaal gebeurt in stilte. Pas buiten de sporthal (**niet in de tunnel!**) mag gepraat worden.
4. Schrijf op alle in te leveren papieren je examennummer. Je plaats in de examenzaal is aangeduid met een kaartje waarop je naam, je examennummer en eventueel extra faciliteiten staan vermeld. Daarnaast ligt je schoolpas. De examens Wiskunde A, B vinden tegelijkertijd plaats. Controleer of je het juiste examen hebt!
5. Bij het inleveren van je examenwerk noteert de surveillant hoeveel antwoordbladen je inlevert.
6. Dyslectici die met een daisy-cd werken, werken met een laptop. Zij nemen een eigen koptelefoon mee. De examens voor leerlingen met extra tijd vinden niet plaats in een aparte ruimte maar aan de zijkant van de hal.
7. Zorg dat je elke keer op tijd in de examenzaal van de sporthal bent - minstens 15 minuten voor het tijdstip van aanvang van elk examen. Spreek met een klasgenoot af dat als je er dan nog niet bent, zij/hij jou belt. Als je te laat komt, krijg je geen extra tijd toegewezen. Als je 30 minuten of meer te laat komt, word je niet meer toegelaten! Ga op tijd van huis, zodat eventuele pech onderweg je niet in de problemen brengt. **Als je eenmaal de examenzaal binnen bent, mag je er voor aanvang van het examen niet meer uit.** Als het examen eenmaal gestart is, mag je de zaal alleen onder begeleiding van een surveillant verlaten.
8. Als je niet aan het examen kunt deelnemen wegens ziekte of een andere ernstige reden, moet je dat onmiddellijk (laten) melden **voor** aanvang van elk onderdeel van het examen bij het examensecretariaat (MEN/AMT) tel: 010 - 3401440.
9. Zorg voor goed schrijfgerei (zie basispakket en hulpmiddelen vermeld op onze website). Lenen van elkaar tijdens het examen is niet toegestaan. Een rekenmachine moet aan bepaalde eisen voldoen. Je mag bijvoorbeeld niet voor ieder vak een grafische rekenmachine gebruiken. Koop nieuwe batterijen voor je rekenmachine. Let op: het is niet toegestaan om twee (grafische)rekenmachines mee te nemen!
10. Als een examen bestaat uit open vragen en meerkeuzevragen, worden alle vragen beantwoord op het gewone examenpapier van school met een zwarte of blauwe balpen. Als antwoord moet je dan het nummer van de vraag en de letter van het juiste antwoord met een HOOFDLETTER schrijven. Het kan voorkomen dat er voor bepaalde vakken voorgeprinte antwoordbladen worden uitgereikt waarbij je bij meerkeuzevragen een bolletje/vierkantje moet inkleuren/aankruisen. Doe dit in alle gevallen duidelijk en met balpen!
11. Zorg dat je voor de diverse vakken de juiste hulpmiddelen bij je hebt. Zie ook bijgaande lijst voor hulpmiddelen. Tabellenboeken, atlanten en woordenboeken worden door school verstrekt. Je mag geen eigen exemplaren gebruiken.

12. Op je tafel mag tijdens het examen geen etui liggen. Je rekenmachine moet ontdaan zijn van de hoes. De hoes laat je achter in de kleedkamer.
13. Het is absoluut verboden een mobiele telefoon tijdens het examen in je bezit te hebben. Je laat je telefoon (uit!) achter in de kleedkamer.
14. Jassen, tassen, etui en hoezen van rekenmachines zijn niet toegestaan in de examenzaal. Jullie laten die achter in de kleedkamer van de sporthal. De kleedkamers worden afgesloten, de gang-surveillanten beschikken over een sleutel.
15. Eten en drinken is toegestaan tijdens het examen. Voorwaarde is dat de verpakking niet kraakt en doorzichtig is. Blikjes en flesjes mag je meenemen en maak je open voordat je naar binnen gaat.
16. Gedurende het examen mag je *niet* opstaan. Je kunt de aandacht trekken van een surveillant(e) door je hand op te steken. Het eerste uur (60 minuten) mag je de zaal niet verlaten. Gedurende de laatste 15 minuten vóór het einde van de zitting mag je het gemaakte werk niet meer inleveren en de zaal niet verlaten.
17. Als je het werk hebt ingeleverd en je de zaal verlaten hebt, mag je niet meer terug. Ook niet als je bijvoorbeeld dan pas ontdekt dat je bepaalde opgaven niet gemaakt hebt. Let goed op het aantal opgaven!
18. Let ook goed op of je wel alle uitwerkingen met eventuele werkbladen inlevert. Daar ben je zelf verantwoordelijk voor. Mocht blijken dat je een blad vergeten bent, dan heb je geen verhaal meer. Omdat je bijvoorbeeld geen tijd hebt om alles in het net te schrijven, kan tot gevolg hebben dat je niet alle punten toegewezen krijgt. Bij de meeste vakken wordt kladwerk niet beoordeeld. Lever het wel in.
19. Aan het einde van de zitting mag je pas vertrekken als het werk van iedereen is opgehaald en er toestemming is de zaal te verlaten.
20. De examenopgaven mag je, als je voor het einde van het examen weggaat, niet meenemen. Na afloop van de zitting kun je de opgaven bij de mediatheek ophalen. Zorg ervoor dat je naam duidelijk vermeld is.
21. Examens met open vragen of een combinatie van open- en meerkeuzevragen moet je maken met een balpen. Controleer bij Cito-antwoordbladen of het goede formulier op je tafel ligt, dus: is de naam juist, klopt het vak, afdeling, schoolnaam? Vul bij elk nummer met balpen het juiste vakje in. Nooit meer dan één invullen! Streep door bij fouten en gebruik geen tipp-ex!
22. Werk je eerst op kladpapier? Houd je tijd goed in de gaten! Neem de juiste antwoorden over bijvoorbeeld in het laatste half uur. Tip: Gebruik bij het beantwoorden van vragen geen telegramstijl, antwoord zoveel mogelijk voluit.
23. Je mag in geen enkele situatie gebruik maken van correctievloeistof (tipp-ex). Heb je een antwoord naar jouw mening verkeerd opgeschreven, dan streep je dit duidelijk door en begin je je nieuwe antwoord.
24. Apparatuur dat in verbinding staat met de buitenwereld (internet!) of verbinding kan maken met de buitenwereld, is niet geoorloofd. Bij de lijst van toegestane grafische rekenmachines is daar rekening mee gehouden.
25. In het uitgangsmateriaal of de context die in een Centraal Examen bevraagd wordt, kan een via de media bekend persoon genoemd zijn in een functie die hij/zij op dat moment niet meer vervult. Voor de beantwoording van de vragen is het daarbij niet relevant dat de persoon de functie op het afnametijdstip van het examen niet bekleedt.

Uitslag van het Centraal Eindexamen

De school ontvangt de gegevens voor havo en vwo van het CITO. Na verwerking van de gegevens belt de mentor zo snel mogelijk iedere kandidaat om de uitslag door te geven. Zorg dat je die middag bereikbaar bent op het telefoonnummer dat in Magister staat.

Het tijdschema na het eerste tijdvak van het centraal examen (CE):

- Uitslag examen: woensdag 12 juni 2019 in de middag. Iedereen wordt gebeld! Om 16.00 uur haal je de voorlopige cijferlijst op en het aanmeldformulier voor het tweede tijdvak.
- Opgave herkansing examen (tweede tijdvak): uiterlijk donderdag 13 juni 2019 voor 16.00 uur bij het examensecretariaat (MEN/AMT).
- Alle kandidaten mogen in principe 1 vak herkansen (het tweede tijdvak). Deze volledige herkansingsronde vindt plaats vanaf maandag 17 juni.

Als je voor een herkansing in aanmerking wilt komen, bepaal je aan de hand van de behaalde cijfers voor welk vak je een herkansing gaat aanvragen. Het spreekt vanzelf dat zorgvuldig overleg met de betrokken docent en met de teamleider/secretaris van het eindexamen voor de goede gang van zaken bevorderlijk is. We staan je graag met goede raad terzijde, maar de beslissing welk vak je kiest, is uiteindelijk geheel aan jou.

De uitslag van het tweede tijdvak is vrijdag 28 juni, iedereen die deelgenomen heeft aan het tweede tijdvak wordt gebeld.

Extra vak

Leerlingen met een extra vak kunnen na het Centraal Examen bepalen of dit vak van de cijferlijst gehaald moet worden. Dat moet uiterlijk donderdag 13 juni voor 16.00 uur bij het examensecretariaat (MEN/AMT) bekend zijn.

Diploma-uitreiking VWO: dinsdag 9 juli 2019 vanaf 19.30 uur.

Diploma-uitreiking HAVO: woensdag 10 juli 2019 vanaf 19.30 uur.

Je moet je diploma persoonlijk bij de uitreiking tekenen. Een ander kan dus niet het diploma en de definitieve cijferlijst voor je in ontvangst nemen.

Examenrooster 2019 1e tijdvak

Datum	HAVO	VWO
Donderdag 9 mei		09.00-12.00 uur VWO Grieks
Donderdag 9 mei	13.00-16.30 uur HAVO wiskunde A + wiskunde B	13.00-16.30 uur VWO scheikunde
Vrijdag 10 mei	09.00-11.30 uur HAVO Duits	
Vrijdag 10 mei	13.30-16.30 uur HAVO M&O	13.30-16.30 uur VWO Nederlands
Maandag 13 mei	09.00-12.00 uur HAVO geschiedenis	09.00-12.00 uur VWO geschiedenis
Maandag 13 mei	13.30-16.30 uur HAVO natuurkunde	13.30-16.30 uur VWO biologie
Dinsdag 14 mei		09.00-11.30 uur VWO Duits
Dinsdag 14 mei	13.30-16.00 uur HAVO Engels	13.30-16.30 uur VWO economie
Woensdag 15 mei		09.00-12.00 uur VWO kunst (lokaal 3.14)
Woensdag 15 mei	13.30-16.00 uur HAVO Frans	13.30-16.00 uur VWO Engels
Donderdag 16 mei	13.30-16.30 uur HAVO Nederlands	
Vrijdag 17 mei		09.00-12.00 uur VWO aardrijkskunde
Vrijdag 17 mei	13.30-16.30 uur HAVO biologie	13.30-16.30 uur VWO natuurkunde

Maandag 20 mei	09.00-12.00 uur HAVO kunst (lokaal 3.14)	
Maandag 20 mei	13.30-16.30 uur HAVO economie	13.30-16.30 uur VWO wiskunde A + wiskunde B
Dinsdag 21 mei	09.00-12:00 uur HAVO aardrijkskunde	09.00-12:00 uur VWO Latijn
Dinsdag 21 mei	13.30-16.30 uur HAVO scheikunde	13.30-16.30 uur VWO M&O
Woensdag 22 mei		13.30-16.00 uur VWO Frans

Hulpmiddelen havo en vwo 2019

Vak	Havo en vwo
Alle vakken	Basispakket (zie website 3.1)
Alle schriftelijke examens	Woordenboek Nederlands (zie website 3.2) nietmachine
Latijn, Grieks	Latijns resp. Grieks woordenboek (zie website 3.3)
Fries, moderne vreemde talen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie website 3.4)
Wiskunde A, B, C	-grafische rekenmachine (zie website 3.5) - roosterpapier in cm ²
Biologie havo, Natuurkunde havo, Scheikunde havo	-goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie (zie website 3.6)
Biologie vwo, Natuurkunde vwo, Scheikunde vwo	-goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie (zie website 3.6)
Aardrijkskunde	Door het CvTE goedgekeurde atlas voor het CE in 2019 is de Grote Bosatlas: -54 ^e druk voor vwo -55 ^e druk inclusief aanvullend katern*, voor havo
Muziek, kunst (algemeen)	Computer

* Dit extra katern is gratis verkrijgbaar bij uitgever Noordhoff